Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

26 БЕРЕЗНЯ 1958 року СЕРЕДА № 6 (53) Ціна 15 коп.

Важлива ділянка роботи

Одним з важливих завдань вищого навчального закладу є вироблення у студентів умінь, навичок і звичок самостійно здобувати знання. Ці вміння, навички і звички необхідні як для успішної навчальної роботи в інституті, так і для майбутньої практичної діяльності.

На лекціях з більшості навчальних предметів висвітлюються лише основні питання; деякі теми студенти повинні опрацьовувати самостійно. Без систематичної самостійної роботи свідоме засвоєння матеріалу неможливе.

Під час педагогічної практики перед студентами ставляться також вимоги самостійно дібрати, спрацювати, систематизувати матеріал, взятий з кількох рекомендованих джерел.

Багато студентів, перебуваючи на педагогічній практиці, виступають з доповідями на батьківських класних зборах, на засіданнях гуртків. Для підготовки цих доповідей також необхідне вміння самостійно працювати.

В процесі самостійної роботи розвивається мислення людини, її допитливість, прагнення більше знати, виникають власні думки, формуються такі цінні якості, як наполегливість, ініціативність.

У нашому інституті створено всі умови для успішної самостійної роботи студентів: заняття відбуваються в одну зміну, є добре обладнані кабінети, читальний зал. В кабінетах (педагогіки, психології) є відповідні виставки про самостійну роботу студентів, кращі зразки студентських робіт, на ряді кафедр відведені певні години для індивідуальних консультацій.

Проте все це використовується студентами недостатньо. Про це свідчить хоча б те, що в кабінетах майже пусто, індивідуальні консультації використовуються мало.

Проведена нещодавно виробнича нарада викладачів педагогічного факультету з питань організації і контролю за самостійною роботою студентів також виявила ряд тривожних фактів. Так, ще мають місце випадки списування законспектованого матеріалу, частина студентів користується тільки записами лекцій, не «утруднюючи себе» опрацюванням відповідної літератури. Недостатньо розвинуте у студентів уміння самостійно працювати. На нараді відмічалось також, що з ряду навчальних предметів (дошкільна педагогіка, логопедіч, психопатологія, дитяча і педагогічна психологія) немає підручників, і це ускладнює самостійну роботу студентів. До того ж, іншої літератури з цих питань мало в наших кабінетах; бібліотека не завжди своєчасно комплектує ту літературу, яка з'являється в книжкових магазинах.

На цій нараді і на засіданні виробничого сектора профкому порушувалось також питання про навантаження студентів. Для піднесення рівня самостійної роботи студентів передбачається: обговорити це питання на засіданнях кафедр, провести виробничі студентські наради з питань організації самостійної роботи над провідними навчальними дисциплінами. Метою цих виробничих нарад буде з'ясування недоліків в організації створення умов для самостійної роботи, а також обмін досвідом кращого виконання самостійної роботи.

Чим більшу активність у з'ясуванні і обговоренні всіх цих питань виявляють самі студенти, тим успішніше і швидше можна буде здійснити поліпшення стану самостійної роботи.

Попередити штурмівщину...

Пригадаймо час зимової екзаменаційної сесії. Щоб мати змогу працювати в одному з кабінетів, треба було приходити точно до його відкриття. Через кілька хвилин кабінет був заповнений і знайти вільне місце було майже неможливо. Десь біля 11 години лаборант несміливо пропонував:

«Товариші, закінчуйте, кабінет буде закриватися».

Цілком зрозуміло, що так буде і весною, але зараз у наших кабінетах пусто, в деяких зустріти студента так само важко, як взимку — живу квітку.

Зайдемо в кабінет політекономії. 18 березня тут працювало 5 студентів фізико-математичного факультету і студентка мовно-літературного факультету Н. Мельник (IV курс). 20 березня — 4 студенти фізико-математичного факультету і студент III курсу мовно-літературного факультету С. Єременко. 21 березня — 8 студентів мовно-літературного факультету.

Досить скромна кількість для такого кабінету! А його повинні відвідувати студенти всіх трьох факультетів...

Факт, що коли вам треба попрацювати в цілком спокійному (і зовсім безлюдному) місці, йдіть у кабінет дошкільної педагогіки або в який-небудь інший.

У чому ж справа? Де ж працюють студенти? Висновок досить сумний.. З чим же пов'язане таке становище? З свідомістю студентів, вимогами викладачів чи чимось іншим?

Дещо стає зрозумілим, коли ми подивимось, скільки студентів користується послугами кабінету методики мови. 19 березня тут у різний час працювали 58 студентів, 20—23 студенти, 21—20 студентів. Переважно студенти IV і III курсів. Лаборант кабінету А. Патрикеєва розповіла, як сумлінно в час практики студенти готуються до уроків, особливо четвертокурсники; як звертаються до самої різноманітної літератури, особливо методичної. А її, на жаль, інколи невистачає, щоб задовольнити кількість працюючих студентів.

Великим попитом користується методичний посібник А. Алмазової «Уроки русского языка в 7 классе», якого в кабінеті тільки три примірники.

Необхідність садовить студента за стіл, примушує працювати. Можливо, потрібно було б більше тем виносити на семінарські заняття, посилити вимоги до знання необхідної літератури.

Думається, що цим питанням повинні зацікавитись і кафедри, і деканати, і наші громадські організації, щоб не допустити «штурмівщини» в період весняної екзаменаційної сесії.

В. ЯРЕМЕНКО.

Так «завантажені» наші кабінети в перші весняні дні...

Заслужена подяка

Велику роботу в підшефній колонії проводять наші студенти. Вони допомагають вихованцям у випуску стінгазет, у підготовці вечорів художньої самодіяльності. Бесіди, політінформації, різні виховні заходи, заняття з відстаючими — ось далеко не повний перелік тієї роботи, яку проводять дівчата.

Відзначаючи сумлінну працю, керівництво колонії винесло подяку та нагородило цінними подарунками і грамотами товаришок: Ж. Бондаренко, Л. Орловську, Н. Велику, С. Урицьку, С. Сокур, Д. Головко, О. Василенко, Г. Діденко, А. Воскобойнікову, Є. Чорну та О. Сливу.

Обговорення тез доповіді М. С. Хрущова

Схвалюємо одностайно

Питання дальшого зміцнення колгоспного ладу глибоко хвилюють всіх радянських людей.

На відкритих партійних зборах, що відбулися нещодавно, викладачі, аспіранти, студенти, працівники інституту жваво обговорили матеріали лютневого Пленуму ЦК КПРС і завдання інститутської парторганізації.

З доповіддю виступила т. Репухова Г. Ю.

— Постанова лютневого Пленуму ЦК КПРС і тези доповіді товариша Хрущова,— говорить доповідач,— зустріли одностайну підтримку радянського народу. Колгоспники, робітники підприємств, МТС, радгоспів, інтелігенція гаряче схвалюють накреслені партією шляхи дальшого розвитку колгоспного ладу.

Товаришка Репухова говорить про завдання нашої парторганізації у зв'язку з постановою лютневого Пленуму ЦК КПРС.

В дебатах активну участь взяли тт. Терещенко М. С., Кубрушко М. М., Передерій В. Ф., Сугоняко М. С.

У своїх виступах промовці одностайно схвалювали постанову Пленуму ЦК КПРС і тези доповіді т. Хрущова М. С.; вони внесли ряд пропозицій щодо вивчення в лекційному курсі та на семінарах матеріалів Пленуму, говорили про необхідність їх глибокого роз'яснення студентам, про тісне пов'язання тематичних наукових досліджень з реорганізацією МТС; всі ці питання необхідно насамперед обговорити на пленумі кафедр суспільних наук.

Одностайно схвалюючи рішення Пленуму ЦК КПРС і тези доповіді М. С. Хрущова «Про дальший розвиток колгоспного ладу і реорганізацію машинно-тракторних станцій», партійна організація, весь колектив інституту всіляко допомагатимуть в успішному здійсненні накреслених заходів.

Збори прийняли по цьому питанню розгорнуте рішення.

НОВЕ В ОБЛАДНАННІ КАБІНЕТУ

В кабінеті мови і методики мови обладнано новий стенд — «Проходження та розвиток писемності».

На фото: студентки мовно-літературного факультету Л. Іванова та В. Висоцька оглядають новий стенд.

Фото М. Шуряка.

На іноземній мові

Кафедра іноземних мов вирішила організувати досить незвичайний вечір: вся програма буде підготовлена на іноземних мовах.

Мета проведення цього заходу — прищепити студентам любов до іноземних мов, дати їм можливість поглибити свої знання з цього предмета.

Отже, ми звертаємось до вас, друзі! Візьміть найактивнішу участь в організації і проведенні цього цікавого вечора: він принесе користь вам і задоволення вашим товаришам.

Л. ЛИТВИНЧУК,
студентка I курсу мовно-літературного факультету.

Горьковські дні в інституті

28 березня відбудеться Вчена Рада інституту, присвячена відзначенню 90-річчя з дня народження О. М. Горького. На порядку денному — доповіді професора Д. В. Чалого і доцента Д. П. Шутенка.

*

На всіх факультетах — мовно-літературному, педагогічному й фізико-математичному проведені горьковські літературно-мистецькі вечори. На мовно-літературному й педагогічному факультетах було підготовлено літературно-музичний монтаж «Краса в творчості О. М. Горького».

*

Інструктаж з питань творчості О. М. Горького допоміг агітаторам краще провести бесіди в усіх академічних групах.

*

Бібліотека і літературний кабінет влаштували великі книжкові виставки, присвячені 90-річчю з дня народження великого пролетарського письменника.

Горький завжди з нами

О. М. Горький про В. І. Леніна і партію

Створена генієм Володимира Леніна і енергією його товаришів, партія — мозок робітничого класу — взялась за роботу небувалої, величезної трудності. Вона будує соціалістичне суспільство дійсно рівних людей.

Ленін — революціонер небувалого геніального розмаху,... засновник нової, соціалістичної культури. Його могутній розум, завжди укладений в прості, ясні слова, показав нам шлях до нової культури і вчив техніки будівництва її.

Організована вченням Маркса — Леніна партія комуністів, робітників і селян — енергійний і в усьому світі єдино безкорисний вождь трудового народу — глибоко розуміє значення науки, техніки, мистецтва як знаряддя нового світу.

Великий син великого народу

Говорячи про Горького, ми завжди з гордістю думаємо про величезну талановитість народу. Адже великий пролетарський письменник вийшов з глибин народу. Завдяки своїй енергії, своїм благородним прагненням до світла, до знань він піднявся до вершин світового мистецтва, світової науки. Його творчість — це гігантський крок вперед у художньому розвиткові всього людства, бо в ній здобув блискучої перемоги ленінський принцип партійності літератури. Горький став засновником, геніальним практиком і теоретиком тієї дійсно народної літератури, про яку говорив В. І. Ленін у статті «Партійна організація та партійна література».

Вийшовши з гущі народу, Горький на протязі всього свого життя йшов пліч-о-пліч з ним, для нього він жив і працював. Тільки завдяки тісним зв'язкам з народом він зміг створити художні твори, які знає весь світ.

Його повість «Мати» — це, за висловом К. Є. Ворошилова, «автобіографія робітничого класу», тобто, книга написана з таким глибоким знанням життя і прагнень робітників, що сприймається як твір, що його могли написати самі робітники.

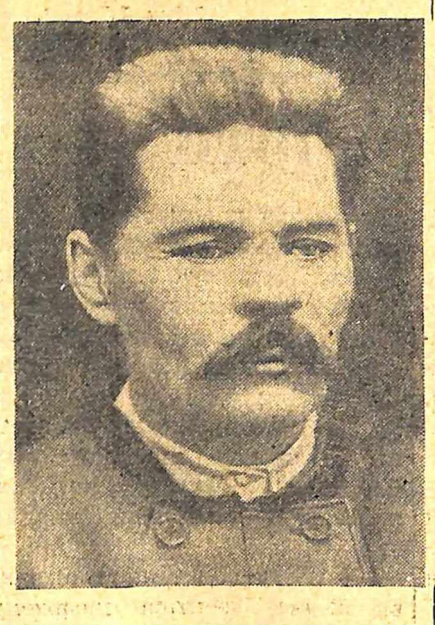

«Дуже своєчасна книга!». Ця висока оцінка «Матері», яку дав В. І. Ленін, означає, що ті революціонери, яких Горький взяв із життя для своєї книги, знову повернулися до життя, освітлені могутнім прожектором горьковського таланту, допомагаючи боротися тим, хто, може, й не помічав поруч з собою Власових, Находок, Рибіних і інших революційних борців.

Саме життя, соціальні умови дали можливість Горькому зробити небувале: вперше за всю історію людства злились реалізм і романтизм, ідеал і дійсність. Він зумів здійснити мрію Енгельса про злиття реалізму з вищою ідейністю, яке, за словами Енгельса, «буде досягнуто, можливо, тільки в майбутньому».

Горький разом з усім радянським народом радів з того, що в Радянському Союзі здійснились кращі мрії, кращі надії трудящих. Цими мріями жив і великий народний письменник. Сам письменник говорив, що заслугою його в літературі треба вважати те, що він перший «зрозумів величезне значення праці», яка створює все цінне, все прекрасне, все велике в світі.

Так, заслуга Горького в тому, що він оспівав у своїх творах людей праці, з якими жив одним життям, одними мріями, одними прагненнями.

Доцент Л. КАРЛОВ,
завідуючий кафедрою російської та зарубіжної літератури.

В. І. Ленін про М. Горького

Горький міцно зв'язав себе своїми великими художніми творами з робітничим рухом Росії і всього світу.

Немає сумніву, що Горький — величезний художній талант, який дав і дасть багато користі всесвітньому пролетарському рухові.

* *

Своїм талантом художника Ви принесли робітничому рухові Росії — та й не тільки Росії — таку величезну користь.

Горький про літературу

Основним героєм наших книг ми повинні обрати працю, тобто людину, організовану процесами праці, яка у нас озброєна всією могутністю сучасної техніки, — людину, що в свою чергу організовує працю легшою, продуктивнішою, підносячи її на ступінь мистецтва. Ми повинні навчитися розуміти працю як творчість.

Найбільша насолода, самі висока радість життя — відчувати себе потрібним близьким людям.

«...на охорону праці і здоров'я трудящих капіталісти завжди витрачали копійки, а на винищення людей витрачають мільярди грошей, нажитих на праці робітників і селян».

М. ГОРЬКИЙ.

Моя радість і гордість — нова руська людина, будівник нової держави.

До цієї маленької, але великої людини, розсіяної по всіх... кутках країни, по фабриках, селах, закинутих в степах і в сибірській тайзі, в горах Кавказу і в тундрах Півночі... до працівника своєї держави, який скромно робить начебто незначну, але величезної історичної ваги справу,— до неї я звертаюсь з моїм щирим привітом.

Товаришу! Знай і вір, що ти — найпотрібніша людина на землі. Роблячи свою маленьку справу, ти почав створювати справді новий світ.

Вчись і вчи!

Міцно тисну руку твою, товаришу!

М. Горький.

М. Горький і музика

Життя і творчість Олексія Максимовича Горького невіддільні від музики. Великий художник-гуманіст, він був чуйним до всіх проявів прекрасного. Глибоко хвилювало Горького прекрасне в музиці.

В одному з автобіографічних оповідань Горький згадує, як, будучи заарештованим, він не використав можливість втечі, бо не міг відірватися від чарівних звуків музики.

Про силу впливу музики на Горького розповідають сторінки багатьох його творів (автобіографічна трилогія «Мати» «Життя Клима Самгіна», «Фома Гордєєв», «Казки про Італію» і ін.), а також його висловлювання у дружніх зустрічах, виступи і критичні статті.

Стихія народної творчості, що з дитинства оточувала Горького, творчі стосунки і дружба з видатними музикантами (Ф. Шаляпіним, А. Неждановою, Ю. Шапоріним, В. Асаф'євим, Р. Ролланом і ін.) — все це розширювало коло музичних образів і вражень.

Глибоко хвилювали Горького образи російських класиків (Глінки, Мусоргського, Чайковського), а також музика Бетховена, Баха, Шопена, Гріга. Музикою Гріга навіяні сторінки «Матері». Горький писав цей твір в Америці, де на протязі трьох місяців слухав Гріга у виконанні свого друга М. Буреніна. В повісті Горький описує гру Софії, яка виконує п'єсу Гріга.

Горький розшукує автентичні тексти народних пісень, здатні більш глибоко виразити зміст музики. Так, він запропонував артистові Великого театру М. Рейзену новий текст пісні «Эй, ухнем!», в якій виражався гніт, важка праця волзьких бурлаків, тоді як у старому тексті неправильно були вплетені слова язичеської образності. Цей факт свідчить про глибоке знання історії російської народної пісні.

Інколи музика відтіняє картину життя. Так, у повісті «Мати» образ революційної пісні поглиблює пафос революційної демонстрації. В романтичних оповіданнях «Макар Чудра», «Старуха Ізергіль», «Красота» музика надає образам мальовничості, поетичності, пристрасності.

Але найчастіше Горький вводить музичні образи, щоб показати, як глибоко властиве простій людині, навіть безпутньому бродязі, почуття прекрасного («Двадцять шість і одна», «Два босяка», «Як спіймали Семагу» та ін.).

Теми і образи Горького надихали й надихають композиторів. На його сюжети створені опери: «Мати» Хреннікова, «Фома Гордєєв» Касьянова, балет «Данко» харківського композитора Нахабіна та ін. Все це говорить про велике значення творчості О. М. Горького для розвитку радянського музичного мистецтва.

А. СПІВАК,
викладач кафедри музики.

Лист з українського села

У 1891 році в українському селі Кандибіно Олексій Пєшков був свідком дикої розправи чоловіка з жінкою. Майбутній письменник спробував врятувати жінку, але був мало не до смерті побитий натовпом. Цей випадок він описав у оповіданні «Вивід».

У 1935 році О. М. Горький одержав листа від колгоспниць села Кандибіно. Нижче ми наводимо уривок з цього листа.

«Дорогий наш, любимий Олексію Максимовичу!

Пишуть тобі, нашому рідному, колгоспниці села Кандибіно.

44 роки тому ти бачив, як Гайченко Сильвестр по-звірячому знущався над своєю дружиною Горпиною, і вперше прозвучало тоді в селі Кандибіно сміливе слово на захист жінки-рабині. То було твоє слово, рідний наш Олексію Максимовичу.

Сильвестр Гайченко був не один. Знущатися над жінками було справою звичайною. Били, прив'язували до конячого хвоста, відрізали коси... Тільки Великий Жовтень, Комуністична партія і Радянська влада припинили нашу ганьбу і страждання, давши нам повну рівноправність...

Подивився б ти, якими ми стали!».

Писали Горькому і колгоспники. У своєму листі вони наводять такий факт:

«Наш колгоспник Іван Довгань ще у 1931 році вирізав твоє оповідання «Вивід» і досі зберігає його разом із партійним своїм квитком у себе на грудях»...

М. Горький про українських письменників

Великий письменник - інтернаціоналіст О. М. Горький все своє життя цікавився культурою народів, які населяли Росію. З великою любов'ю ставився він до культури і літератури України, глибоко знав її. Як член редакцій багатьох журналів, що виходили у Петербурзі чи в Москві, Горький багато робив у справі популяризації української культури.

Так, у 1912 році він пише в листі до Коцюбинського: «Звертаюсь до вас з проханням: чи не можна до січневої чи лютневої книжок «Современника» дати статтю на тему: «Культурні запити України». Потім був би дуже потрібний нарис з історії української літератури... Допомагайте, Михайле Михайловичу!.. Чи немає у Вас оповідання? Чи не вкажете ви, що б перекласти з української».

У 1904—1907 роках Горький листувався з поетом І. О. Білоусовим з приводу перекладу Шевченківського «Кобзаря» на російську мову.

Говорячи про Шевченка, М. Горький насамперед підкреслював його народність. У Шевченка, вказував він, необхідно вчитись, «як треба сприймати і відчувати народнє життя, як широко треба брати його».

Високо цінив Горький Шевченка як художника - живописця, вважаючи його «вчителем знаменитого і першого російського жанриста Федотова, який заснував школу російських художників-реалістів».

Зрозуміло, що Шевченком не обмежувався інтерес Горького до української літератури. «Взагалі, — писав Олексій Максимович.— я почував «влеченье, род недуга» до літератури України. Дуже хотілося видати Гулака-Артемовського, Основ'яненка, Котляревського — особливо».

Великий інтерес виявляв Горький до творчості і громадської діяльності Івана Франка, вважаючи за честь для себе співробітничати у журналі «Літературно-науковий вісник», який редагував І. Франко. Спеціально для цього журналу він написав нарис про Коцюбинського.

Відомо, що М. Горького з М. Коцюбинським зв'язувала велика дружба. Ця щира дружба великих представників російського і українського народів символізувала дружбу двох великих народів.

Любив М. Горький український театр. Під час перебування у Мануйлівці він ставив «Назара Стодолю», «Мартина Борулю». В останній п'єсі, згадує Горький, «навіть грав роль жениха, здається». Мануйлівська театральна «трупа» складалась із місцевих селян, за винятком двох «артисток» — учительки та сестри однієї письменниці.

У нас є відомості про те, що Горький з мануйлівськими селянами говорив не тільки про драматургію та театр. Як свідчить К. П. Пєшков, більшість селян — членів трупи незабаром стала активними учасниками революційного руху на селі. Можна думати, що п'єси Шевченка, Карпенка-Карого та Старицького Горький пояснював так, щоб його друзі-селяни зрозуміли необхідність рішучої боротьби проти тих соціальних несправедливостей, про які писали українські письменники.

І. КРУК,
кандидат філологічних наук.

М. Горький про книгу

Ім'я Горького тісно зв'язане із створенням радянської соціалістичної літератури — найпередовішої в світі.

Своїми творами письменник показав зразки художньої майстерності. Його книги вчать чесно жити, гаряче любити свій народ, батьківщину, вчать подвигам у житті, допомагають виховувати волю, твердий характер.

Олексій Максимович називав книгу «чудом із чудес». «Книга — проста річ,— писав він,— є по суті своїй одне з найбільших і таємничих чудес Землі».

В оповіданні «Як я вчився» Горький говорить: «Все більше розширюючи переді мною межі світу, книги говорили мені про те, якою велично прекрасною є людина у своєму прагненні до кращого, як багато зробила вона на Землі і яких неймовірних страждань це їй коштувало».

Неодноразово підкреслюючи важливу роль книги у житті кожної людини, М. Горький відзначав, що вплив книг на людину дуже великий — і викликає у неї прагнення бути внутрішньо кращою, чистішою.

«Всім хорошим в мені,— відверто говорив письменник,— я зобов'язаний книгам. Коли в моїх руках нова книжка... я відчуваю, що в моє життя увійшло щось живе...».

М. Горький гаряче закликав молодь любити книгу, стверджуючи, що книга допоможе розібратися у бурхливій плутанині думок, почуттів, подій, вона навчить поважати людину і самих себе.

Книга, говорив письменник, проводить людину через життя і завжди вчить чомусь новому. Коли людина читає книгу, жити стає цікавіше і веселіше, життя тоді наповнюється великим змістом. «Чим більше я читав, тим більше книги ріднили мене з навколишнім світом, тим яскравішим, значнішим ставало для мене життя».

Виконуючи заповіти Ільїча великий письменник звертав увагу молоді на необхідність вивчати минуле, тому що «...не знаючи минулого, неможливо зрозуміти справжній сенс сучасного і мету майбутнього; сучасне пов'язане з минулим так само, як дитинство і отроцтво з юністю. Минуле вчить, чого ми повинні уникати, що вороже чи некорисне для нас, проти чого ми повинні боротися, що нам необхідно знищити...

Знання минулого допомагає визначити, що і як треба робити у сучасному».

Книга повинна допомагати людині пізнати правду життя, підняти її віру в саму себе і розвивати у неї прагнення до істини, боротися з вульгарністю, вміти знайти хороше в людях, виховувати мужність. Книга повинна бути тісно пов'язана з життям народу. Нарешті, книга, на думку М. Горького, повинна виховувати у молодого покоління дух активності, творчу фантазію, повагу до праці, до сили розуму, повинна допомагати людині бути сильною і красивою.

О. МІШИНА,
викладач кафедри педагогіки.

На практичних заняттях з української мови

На I курсі українського відділу мовно-літературного факультету курс сучасної української мови викладається з другого семестру. Практичні заняття розпочалися недавно, але вже з перших днів студенти старанно готуються до них.

Крім різноманітних групових завдань і вправ з розділу «Лексика і фразеологія», студенти виконують також індивідуальні завдання. Вони вчаться складати різні ділові документи (характеристики, довідки, автобіографії, посвідчення, ділові листи тощо), або пишуть невеличкі твори на визначену викладачем тему з використанням різних типів синонімів та ін. Так, на запропоновані викладачем теми — «Осінь», «Літо в степу», «Ранок у лісі» — цікаві роботи написали студенти Л. Ільчук, Р. Зінченко, Г. Студзінська, В. Яковенко, Б. Яковлев та інші. А студентка Л. Поха на тему «Осінь» написала коротенький вірш.

Виконання таких творчих завдань поряд із суто навчальними вправами принесе велику користь майбутнім учителям.

М. ПЛЮЩ.

НАМ ПИШУТЬ

НА ВИСОКОМУ РІВНІ

З великим задоволенням колектив Львівської школи-інтернату для глухонімих дітей сприйняв звістку про те, що студенти IV курсу дефектологічного відділу КДПІ ім. Горького приїдуть до нас на практику.

Педагогічна практика — надзвичайно відповідальна справа. Від неї в значній мірі залежатиме вміння майбутнього сурдопедагога використовувати різноманітні методичні засоби та прийоми безпосередньо в педагогічній роботі. Отже, перед педагогічним колективом школи стояли серйозні завдання. Чи розумітимуть студенти наших учнів? Як будуть зчитувати з губ практикантів учні нашої школи? Скільки потрібно часу, щоб студенти змогли встановити належний контакт на уроці? Ці питання хвилювали весь наш педагогічний колектив.

Перші пробні уроки студентів свідчили про їх грунтовну фактичну та методичну підготовку і спостережливість. Вже перші уроки показали, що практика буде взаємно корисною — і для студентів і для школи в цілому.

Більшість студентів досить успішно проводила навчально-виховну роботу з глухонімими дітьми. Хоч програмний матеріал, особливо у VIII—IX кл., дуже складний і великий за об'ємом, студенти впевнено проводили уроки. Перевірка знань учнів показала, що вони міцно засвоїли матеріал. Приємно було відвідувати, а потім аналізувати уроки студентів К. Курчинської, П. Масюк, Г. Заворотної, Т. Красовської, Р. Карлінської, Н. Гемеринської та інших. Ці товариші з любов'ю ставляться до своєї надзвичайно складної, але почесної професії.

Багато уваги приділяли практиканти перевірці учнівських зошитів та щоденників. У кожному класі були випущені стінні газети до дня Радянської Армії та Міжнародного жіночого дня — 8 березня. У процесі підготовки до уроків студенти виготовляли різноманітне унаочнення — таблиці, плакати, малюнки та ін. Всі ці матеріали зберігаються в методкабінеті школи і будуть використовуватися в майбутньому.

Практика показала, що студенти одержали в інституті грунтовні знання, в результаті чого добре володіють фактичним матеріалом та методикою його викладання. Проте нам здається, що студентам педінституту треба звернути більше уваги на вивчення каліграфії, малювання та ручної праці.

Легко і приємно було нам працювати з такими висококваліфікованими методистами, як Н. Ф. Засенко та М. Д. Ярмаченко. Товаришка Засенко допомогла нашій школі у проведенні предметних уроків, а т. Ярмаченко на розширеному засіданні педради прочитав доповідь «Деякі питання розвитку мови у глухонімих дітей». В обговоренні взяли участь майже всі вчителі-мовники. Педрада накреслила ряд конкретних заходів, які будуть реалізовані найближчим часом.

Слід зазначити, що група студентів, яка перебувала у нас на практиці,— дружний, згуртований та працездатний колектив. У дні практики відбулася знаменна подія — вибори до Верховної Ради СРСР. Всі студенти брали участь у передвиборній агітмасовій роботі серед населення. За ними були закріплені виборці буд. № 9 по вул. Леніна м. Львова. Керівником агітколективу був М. Д. Ярмаченко.

Практика показала, що професорсько-викладовський склад дефектологічного відділу КДПІ ім. Горького забезпечує високу підготовку вчителів-дефектологів.

Б. ДРАБЧУК,
директор Львівської школи-інтернату для глухонімих.

У НАШИХ ПІДШЕФНИХ

Художня самодіяльність студентів педагогічного факультету відома далеко за межами нашого інституту.

Неодноразово колектив студентів виїжджав з концертами до воїнів Радянської Армії, у колгосп ім. Жданова с. Біличі. І скрізь теплими і щирими були зустрічі, хвилюючими — хвилини прощання.

Так, студенти IV курсу дошкільного відділу, де комсоргом З. Товстоляк, нещодавно побували у Боярському дитячому будинку. Для дітей було підготовлено змістовний концерт, організовано ігри і танці. Цей день приніс мешканцям дитбудинку багато радості.

14 березня колектив студентів відвідав колгосп ім. Жданова, де виступив з концертом художньої самодіяльності. Після концерту розпочалися масові танці. Колгоспна молодь залишилася дуже задоволеною.

Ми висловлюємо щиру подяку студентам мовно - літературного факультету Я. Міндаку та В. Мозгову за діяльну допомогу та особисту їх участь в останньому концерті.

В. БОНДАР,
секретар комсомольської організації педагогічного факультету.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Теорія без практики"

Під таким заголовком у № 25 газети, за 16 вересня минулого року, було вміщено лист тренера мотосекції Б. Варченка про неможливість проведення практичних занять через відсутність мотоциклів.

Як повідомив нас заступник голови ДТСААФ т. Романовський, дирекція та партбюро інституту надали допомогу членам секції в цій справі. Зараз у їх розпорядженні два мотоцикли; крім того, днями стануть до ладу ще два, які ремонтуються силами членів секції.

Секція налічує 55 осіб. Заняття проводяться щоденно, у спеціальних кімнатах при Солом'янському гуртожитку.

В травні ц. р. члени мотосекції складатимуть екзамен на права мотолюбителя.

З інтересом вивчають студентки I курсу мовно-літературного факультету іноземну мову. Охоче допомагає їм викладач **Л. Висоцька.**

Педагогічна освіта в НДР*

М. ПІДТИЧЕНКО.

Всі викладачі одержують відпустку лише на 24 робочих дні. Літні студентські канікули тривають, як і у нас, з 30 червня по 1 вересня, а взимку канікули — з 20 грудня по 20 січня.

Учбове тижневе навантаження студентів таке: на I курсі — 30 годин, на II курсі — 26 годин, на III курсі — 20 годин. Заняття з музики і фізкультури входять у ці години.

Кафедри, як правило, наукову роботу не ведуть. Але в добре обладнаних кабінетах і на кафедрах я зустрічалась з викладачами, які за своєю власною ініціативою ведуть і наукову роботу.

В інституті непогано організована педагогічна практика студентів. Існують такі види практики: піонерська — в дитячих таборах на протязі 4-х тижнів, виробнича практика на заводі чи МТС на протязі 3-х тижнів, шкільна (після 4-го семестру навчання) — на протязі 4-х тижнів. Причому, після першого тижня пасивної практики студент дає самостійно 12 уроків. Після 5-го семестру студенти їдуть на практику в сільські школи і працюють на протязі п'яти тижнів. За цей час вони дають по 15 уроків, а також керують класом. В кінці перебування на практиці студент у присутності комісії дає два уроки, які є заключними і вирішальними для нього.

На останньому курсі, починаючи з вересня — жовтня, студент одержує тему дипломної роботи з спеціального предмета або з педагогіки чи психології і здає цю роботу в квітні. Потім починається підготовка до державних екзаменів. Ці екзамени студенти складають з фахового предмета, педагогіки, психології і філософії.

Держава і Соціалістична єдина партія Німеччини дбають і про матеріальні умови студентів. Так, з 1100 студентів цього інституту 500 живуть у гуртожитках (плата за місяць проживання 10 марок), а останні живуть на кутках і платять 25 марок на місяць. Студенти — діти робітників, селян і малозабезпечених батьків одержують стипендію в розмірі 180 марок (так само, як в університеті), а діти інших прошарків населення одержують 130 марок. Якщо заробіток батьків складає 1000 марок на місяць, студент зовсім не одержує стипендії.

Крім основної стипендії, є підвищена стипендія, яка призначається директором разом з громадськими організаціями за відмінне навчання, поведінку і активну участь у громадсько-корисній роботі (в розмірі від 40 до 80 марок на місяць як додаток до основної стипендії).

Студентам, які за матеріальним станом або за станом здоров'я потребують матеріальної допомоги, директор інституту має право видавати грошову допомогу в сумі 80 марок.

Цікаво зазначити, що університети в НДР теж готують на спеціальному факультеті кадри вчителів. Строк навчання теж три роки.

В IX—XII-х класах «обершуле» викладають учителі, які мають освіту за університет або одержали вищу педагогічну освіту в Потсдамі, де існує єдина в країні вища педагогічна школа, яка готує педагогічні кадри лише для «обершуле».

Велика увага приділяється також ідейному і естетичному вихованню майбутнього вчителя. Та це й не випадково, бо велика кількість старшого покоління вчителів ще не позбавилася впливу буржуазних ідей і релігії. Партія провадить серед цих вчителів велику виховну роботу, а також велику роз'яснювальну роботу серед батьків по комуністичному вихованню дітей.

Молодь НДР бадьора, настроєна оптимістично; вона вірить у світлі ідеали соціалізму, активно бореться за перемогу соціалізму і за тривалий мир на землі.

Я привезла від німецьких друзів — викладачів і студентів адреси, які вони просили мене вручити викладачам і студентам нашого інституту для встановлення тісних зв'язків і дружнього ділового і особистого листування.

Побажаємо ж нашим друзям і колегам з педагогічного інституту м. Галле великих успіхів у їх благородній справі виховання молодих кадрів учителів для народної школи.

* Закінчення. Початок див. у № 5 за 8 березня ц. р.

НЕ тусом а героєм

На кухні гуртожитку № 2 завжди брудно. Студенти щоденно користуються нею, але прибирати за собою чомусь вважають зайвим.

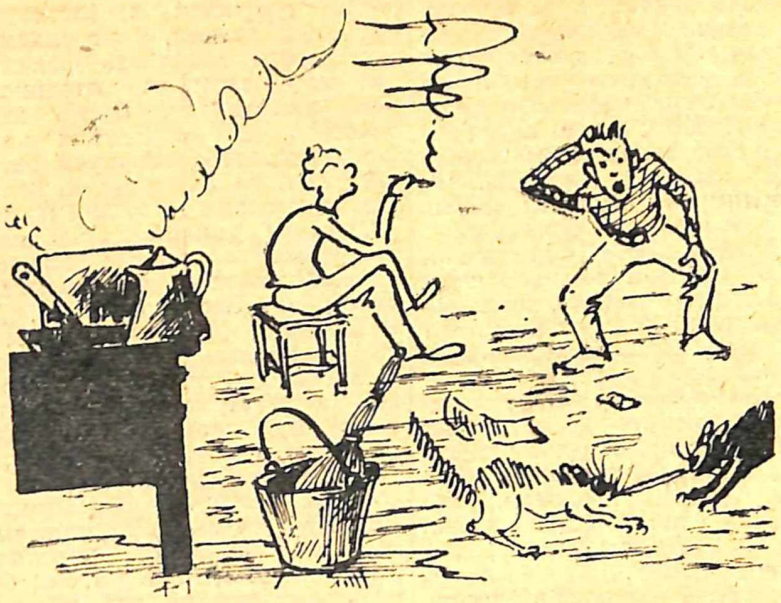

Ми підем обід готувати,
Де меркнуть в пилюці вогні...
А людськая їжа,
І чиста кімната
Ночами все сняться мені.
Крізь сміття не можна пролізти,
Від смороду зуби звело,
І разом з обідом
Доводиться їсти
Все те, що на їжу лягло.

Студентка **Н. Сизенко** (III курс мовно-літературного факультету) надзвичайно захоплюється «модними» зачісками.

Вони у вас в пошані нині,
Ці чолки, гриви і хвости.
А що, як завтра хомути
Надінуть кіногероїні??
Отямтесь, модниці з літфаку·
Ви ж таки люди, не коняки!

В буфеті, який міститься в гуртожитку № 2, завжди дуже обмежений асортимент страв і продуктів. До того ж, вони такої якості, що вживати їх не завжди можна без риску для шлунка.

Є буфет студентський,
Де він — кожен знає,
А, в буфеті тому
Хазяйнує Рая.
Ой, ти Рая,
Рая молодая,
В тебе одежина
Від бруду рудая.
Там такі продукти
Людям відпускають,—
Від самого духу
Пацюки тікають.
Ой, ти Рая,
Рая молодая,—
А оті продукти
Цвіллю заростають.
Ой, якби тій Раї
Для експерименту
Дати те із'їсти,
Що їдять студенти.
Ой, ти Рая,
Рая молодая...

Студентки фізико-математичного факультету **О. Пригара** (IV курс) та **Є. Колосовська** (III курс) систематично запізнюються на лекції.

Члени секції фехтування **В. Хропачевський** та **П. Бережний** (фізико-математичний факультет) не дорожать честю свого факультету: 9 березня вони не з'явилися на міжфакультетські змагання з фехтування.

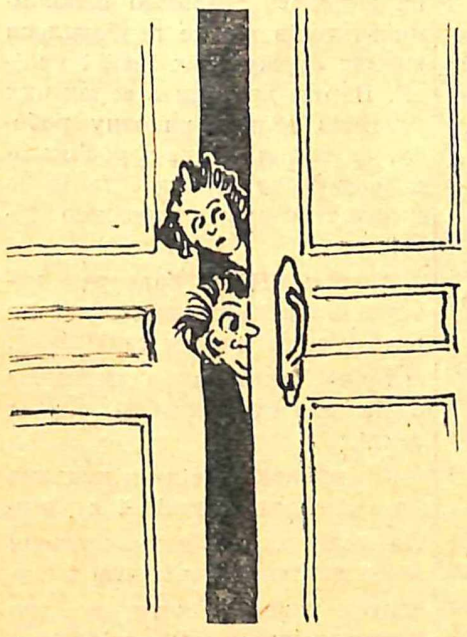

«На заре ты её не буди,
На заре она сладко так спит!».
О будильник, подруг пощади!
...И опять повторяється вид...

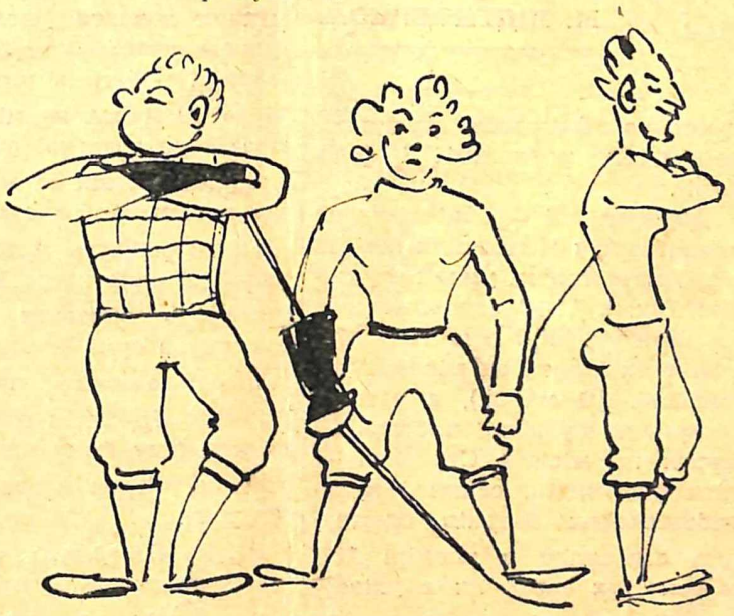

Отак свою команду провалити —
І щоб від сорому обличчя не пекло!
Вас рицарі Дюма могли б повчити:
Хоч не було в них вищої освіти,
Та почуття обов'язку було!

В ЩИРИХ РОЗМОВАХ

Вчора на традиційну зустріч колишніх випускників нашого інституту з студентами і професорсько-викладовським складом з'їхались вчителі V—X класів з різних місцевостей Республіки. Гостинно зустрів інститут своїх вихованців, які вже включилися в благородну працю по вихованню підростаючого покоління.

Відбулися теплі, задушевні розмови на факультетах, де колишні студенти, а сьогодні майстри педагогічної справи, з хвилюванням розповідали про свої перші кроки самостійного творчого життя, ділилися з молодшими товаришами своїм учительським досвідом. Учителі відзначали, що в інституті вони здобули загалом міцні теоретичні знання з фахових предметів. Однак, є й цілий ряд прогалин, що стосуються виховної роботи з учнями, налагодження діяльності предметних гуртків і гуртків художньої самодіяльності.

На вечорах-зустрічах з приємністю було відзначено, що відгуки, які надходять з місць про наших випускників, здебільшого позитивні. Директори шкіл, завідуючі райВНО повідомляють, що молоді вчителі, підготовлені у нашому інституті, обізнані з своєю фаховою спеціальністю, сумлінно працюють у школі, виступають з лекціями і доповідями для населення, беруть активну участь у громадському житті села.

Так, у Кашперівській середній школі Тетіївського району Київської області з пошаною говорять про учителя фізики й математики (випускника нашого інституту 1952 р.) Карпенка Василя Олександровича. Він добре знає свій предмет і повсякденно працює над поглибленням своїх знань. Уроки він проводить на високому науково-теоретичному й методичному рівні, уміло поєднуючи теоретичні знання з практикою шляхом проведення лабораторних робіт, екскурсій. Тов. Карпенко разом з учнями виготував чимало наочних посібників, зробив багато для устаткування фізичного кабінету. За його ініціативою в школі було обладнано радіовузол, відремонтовано всю зовнішню й внутрішню освітлювальну сітку.

Добрі вісті йдуть про учительку української мови й літератури Іванчук Валентину Василівну, яка працює в Іршанській середній школі Малинського району Житомирської області. Добре озброєна теоретично, підготовлена методично, т. Іванчук урізноманітнює методи вивчення різних тем, активізує під час уроку учнів. Як член Товариства для поширення наукових і політичних знань, вона часто виступає перед новогоспниками з лекціями.

Позитивні відгуки надійшли про роботу вчителів фізики й математики О. П. Мельник (Великоберезянська СШ Таращанського району Київської області), Н. І. Цинько, Н. Я. Притащук (Червономотовилівська СШ Фастівського району Київської обл.), Г. І. Жгуна (Білохівська СШ Богуславського району Київської обл.), Р. Р. Грамової (Климентіївська СШ Баранівського району Житомирської обл.), учителів мови й літератури Є. Шугинської (уманська СШ № 2 ім. І. Франка), І. А. Довгодька (київська СШ № 136), Д. Ю. Проходька (Миронівська залізнична школа Київської обл.), І. Г. Семенчука (Великополовецька СШ Київської обл.).

Але, на жаль, трапляється й брак. Так, з Глеваської СШ сповіщають, що М. Я. Лірниченко, випускниця мовно-літературного факультету (1956 р.), проводить уроки на низькому ідейно-теоретичному й методичному рівні, порушує виробничу дисципліну й елементарні вимоги педагогічної етики.

Директор Феневицької СШ Іванківського району Київської області, характеризуючи молодих учителів, відмічає як недолік небажання виготовляти наочні посібники, невміння організувати піонерську й комсомольську роботу в школі, відмовлення від громадської роботи на селі (біолог Н. С. Тіщенко, математик О. Ф. Удовенко).

Недоліком у роботі з випускниками є слабкий зв'язок громадських організацій інституту з молодими вчителями, нестатнє узагальнення їх педагогічного досвіду.

Як показали відверті розмови під час зустрічі і відвідування шкіл, в інституті треба більше уваги приділяти підготовці студентів до керівництва школою, умінню вести шкільну документацію, готувати учителів до виготовлення посібників.

Будемо сподіватися, що висловлені цінні побажання втворяться в життя, принесуть користь у поглибленні науково-теоретичної й методичної підготовки вчителів.

П. ХРОПАЧ

НОВИЙ ЛЕКТОРІЙ

29 березня при нашому інституті почне працювати музичний лекторій, створений кафедрою музики КДПІ разом з міським Товариством для поширення наукових і політичних знань.

Цикл лекцій читатиметься в приміщенні 92 школи (для учнів VII—X класів цієї школи) та в педінституті (для студентів інституту і вчителів шкіл підшефного, Києво-Святошинського району).

До кінця навчального року заплановано прочитати лекції: «Як слухати музику», «Горький та музика», «Музика для дітей», провести вечір радянської пісні та зустріч з композиторами України.

До читання лекцій залучені викладачі кафедри музики тт. Шляпнікова, Співак, Михайлов та студенти III курсів мовно-літературного факультету.

У концертах братимуть участь артисти, а також студенти консерваторії та мовно-літературного факультету нашого інституту. Демонстративний музично-ілюстративний матеріал подаватиметься у грамзапису, спеціально замовленому до кожної теми.

Перший у практиці м. Києва, лекторій з музичної культури є, умовно, цінною і корисною справою.

З. ЙОВЕНКО

Заст. редактора П. ХРОПАЧ

БФ 05483. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друк. КДПІ, Франка, 44. Зам. 25